Informatieve sessie
18 december 2018
18.00 – 19.30

Aanwezig:
Vanuit de Commissie AZ: Femke Roosma (GroenLinks), Alexander Hammelburg (D66), Aysegul Kilic (DENK), Annabel Nanninga (FvD), So Roustayer (Bij1), [redacted] (fractiemedewerker GroenLinks), [redacted] (fractiemedewerker FvD)
Vanuit de werkgroep: [redacted]
Vanuit het programmateam: [redacted]

Samenvatting:

Door de raadsleden benoemde aandachtspunten:

- *de begeleiding, zowel juridisch, psychisch en cultuursensitief en hoe we zorgen dat dit goed aansluit bij de complexe casussen.*
- *Wie geen recht heeft op opvang (specifiek Dublinclaimanten, gezinnen, kinderen, drugsverslaafden, criminelen) en wat er gebeurt met iemand die na 1,5 jaar uit de opvang moet verlaten*
- *Of de mensen die niet in de opvang mogen ook hulp krijgen, i.e. leefgeld of ondersteuning bij het vinden van woonruimte*
- *Discriminatie van de LHBTQI+ gemeenschap en het waarborgen van hun veiligheid in de opvang*
- *Wie de discretionaire bevoegdheid heeft om een verblijf na 1,5 jaar te verlengen*
- *Of er al meer duidelijk is over de locaties van de panden en het betrekken van de buurt*

Door de werkgroep benoemde aandachtspunten:

- *Goede juridische begeleiding vanwege de complexiteit van de casussen en de cultuur- en taalbarrière.*
- *Het belang om goed te monitoren welke casussen vastlopen en deze informatie te gebruiken als lobbymiddel richting het Rijk.*
- *De huisvesting en de mate waarin dit privacy en rust biedt.*
- *De optie om leefgeld te bieden aan mensen buiten de opvang.*

Verslag van informatieve sessie:

1. Opening – [redacted] opent de informatieve sessie en heet iedereen welkom

2. Inhoudelijk – [redacted] geeft een korte toelichting op de voorgeschiedenis van opvang voor ongedocumenteerden in Amsterdam en licht de hoofdpunten van het uitvoeringsplan toe.

3. Proces – [redacted] licht het proces van de werkgroep toe en benoemt dat ze deze manier van samenwerken als heel open en constructief heeft ervaren. Wel zijn door de gemeente duidelijke kaders meegegeven waar het plan aan moet voldoen en voor sommige werkgroepleden is het lastig met deze kaders te werken.

4. Alle aanwezigen stellen zich kort voor. Enkele punten worden door de werkgroep extra benadrukt:
   - De doorstroom moet zorgvuldig gebeuren
   - Mensen zelf opvang laten organiseren en hier leefgeld voor geven bespaart geld
   - Juridische begeleiding is heel belangrijk. Procedures zijn ingewikkeld en er is een taal- en cultuurbarrière
   - Alhoewel terugkeer bij de werksessies pas laat benoemd werd, komt dit onderdeel wel goed terug in het uitvoeringsplan
   - Uitgeprocedeerden worden snel weggezet als lastig en niet coöperatief, maar vaak kunnen de ongedocumenteerden niet terug. Anderhalf jaar is te kort om juridisch perspectief vast te stellen.
   - Huisvesting in kleine groepen is heel belangrijk voor de privacy en rust van de ongedocumenteerden

5. Raadsleden stellen vragen aan het ambtelijke team
   - Annabel Nanninga vraagt naar de discretionaire bevoegdheid van de burgemeester om het verblijf na 1,5 jaar te verlengen
     - Ambtelijk team antwoordt dat deze bevoegdheid in het uitvoeringsplan niet bij de burgemeester wordt gelegd. Er wordt vastgehouden aan de 1,5 jaar maximum termijn. In uitzonderlijke situaties kan hier een uitzondering op worden gemaakt.

   - Aysegul Kilic vraag wat er na die 1,5 jaar met de mensen in de opvang gebeurt?
     - Het ambtelijk team antwoordt dat het systeem inderdaad niet sluitend is. Casussen waar het niet lukt perspectief te creëren worden gemonitord en deze informatie kan gebruikt worden om te lobbyen bij het Rijk. Als de LVV doorgaat, zullen de steden die meedoen op verschillende manieren werken en daar leren we van.

   - Femke Roosma dankt alle aanwezige organisaties dat ze er zijn en vraagt hoe de complexe juridische begeleiding goed wordt opgepakt.
     - [redacted](ASKV) antwoordt dat een goede samenwerking helpt. Bij de uitschrijving voor juridische begeleiding die binnenkort volgt willen Vluchtlingenwerk en ASKV samen hierop inschrijven.[redacted]benadrukt dat het belangrijk is de casussen waarin geen beweging zit, goed te monitoren en te kijken waar dit aan ligt.
     - Raadslid Roosma vraag of dit goed wordt gemonitord.
     - [redacted]antwoordt dat daarvoor overleg met de andere steden belangrijk is om te kijken hoe het totale bestand aan 'buiten de boot vallers' eruit ziet.
     - [redacted]meldt dat er ook een werkgroep wordt opgezet om de juridische begeleiding vorm te geven.

   - Annabel Nanninga vraagt of drugsverslaafden of criminelen uitgesloten zijn van de opvang.
     - Het ambtelijk team antwoordt dat EU burgers en mensen met een verblijfsvergunning zijn uitgesloten van de opvang. Drugsverslaafden zijn nadrukkelijk niet uitgesloten. Deze groep willen we met dit systeem juist naar perspectief begeleiden. Als er overtredingen zijn begaan zal per persoon moeten worden gekeken hoe hiermee om te gaan.

   - So Roustayer vraagt of er is nagedacht over de complexe begeleiding en behandeling van mensen met trauma's. Of er is nagedacht over cultuursensitieve begeleiding.

- [redacted] antwoordt dat in Amsterdam zeer veel ervaring is met begeleiding van groepen met psychische problemen, o.a. bij het MOO en de GGZ. Ook wordt samengewerkt met Veldzicht (een door het Rijk gefinancierde instelling) en Equator. Ongedocumenteerden met psychische problemen uit heel Nederland worden opgevangen in Amsterdam.

- Alexander Hammelburg vraagt of het vooral de overheden of de ngo's zijn die begeleiding bieden.
  - [redacted] antwoordt dat organisaties nu veel doen omdat de overheden dit niet kunnen.
  - Het ambtelijk team voegt toe dat de regieorganisatie in het nieuwe model meer op afstand wordt gezet van de gemeente.
  - Meerdere werkgroepleden benoemen dat vooral aan goede juridische hulp gebrek is. Zowel gefinancierde rechtsbijstand als een gebrek aan tolken zijn essentieel. Wel zijn veel ongedocumenteerden van de groep die nu in Amsterdam verblijft al bij instanties in beeld en bekend

- Femke Roosma vraagt of Dublinclaimanten ook in de opvang mogen.
  - Ambtelijk team antwoordt dat Dublinclaimant zijn geen uitsluitingscriterium is voor de opvang. Wel is er een verschillend traject voor kwetsbare Dublinclaimanten en niet kwetsbare Dublinclaimanten. De niet kwetsbare Dublinclaimanten worden enkele weken opgevangen om zich te bezinnen op hun situatie en de mogelijkheid te krijgen terug te keren naar het land waar ze een eerste aanvraag hebben gedaan. Bij kwetsbare Dublinclaimanten wordt gekeken waar hun Dublinclaim is en of in dat land ook adequate opvang wordt geboden. Als dit binnen een paar weken duidelijk wordt, worden kwetsbare Dublinclaimanten met een Dublinclaim op een land met adequate opvang doorverwezen naar deze opvang. We willen met DT&V kijken hoe we dit zo goed mogelijk kunnen organiseren.
  - De werkgroep vult aan dat het belangrijk is te kijken waarom mensen niet teruggaan en waarom ze hier gekomen zijn. Veel Eritrese Dublinclaimanten in Amsterdam zijn 'asielwaardig', maar er wordt geen procedure gestart.

- Femke Roosma vraagt of gezinnen ook worden opgevangen
  - De werkgroep antwoordt dat Ter Apel nu ook gezinnen met een Dublinclaim opvangt en dat die gezinnen na een half jaar al in procedure mogen.
  - De werkgroep vult aan dat er ook iets moet gebeuren voor de 'buiten de boot vallers' en dat gemeente deze mensen ook iets van ondersteuning of begeleiding moet bieden.
  - De werkgroep vult aan dat het dan gaat om mensen die hier al 10-15 jaar zitten, senioren, arbeidsmigranten en 1F'ers
  - De werkgroep vult aan dat er mensen zijn die nooit papieren kunnen krijgen omdat ze bijvoorbeeld in Afrika nooit ingeschreven zijn.

- Annabel Nanninga vraagt of er al panden in beeld zijn voor de opvang en hoe met draagvlak wordt omgegaan
  - Ambtelijke team antwoordt dat de wethouder het belangrijk vindt om de panden over de stad te verspreiden en om met een bewonersbijeenkomst de zorgen van de buurt geïnventariseerd worden.

- Femke Roosma vraagt of leefgeld blijft bestaan naast de 500 plekken.
    - [redacted] antwoordt dat deze optie beperkt wordt tot de mensen die vanwege, bijvoorbeeld het stigma rondom hiv, echt niet in de opvang kunnen.
    - Werkgroep vult aan dat zij leefgeld voor mensen die buiten de 500 plekken vallen van harte toejuichen.
    - Ambtelijk team vult aan dat er risico's verbonden zijn leefgeld en het regelen van een plek in eigen netwerk door ongedocumenteerden, omdat ongedocumenteerden uitgebuit kunnen worden, minder zichtbaar zijn en deze groep lastiger te begeleiden is.

- Alexander Hammelburg vraag of is nagedacht over discriminatie van de LHBTIQ+ personen onder de ongedocumenteerden en of de casemanager hierbij een signalerende rol krijgt.
    - De werkgroep geeft aan dat gesprekken nu ook altijd 1 op 1 plaatsvinden. Dat heel duidelijk wordt gemaakt dat met informatie heel secuur wordt omgegaan en dat zij geen overheidsinstantie zijn.
    - Werkgroep vult aan dat het extra stigmatiserend werkt om een apart huis voor deze doelgroep op te zetten.

- So Roustayer vraagt aandacht voor transpersonen die, in tegenstelling tot lesbiennes en homo's dit niet kunnen verbergen. En geeft aan dat de wethouder gezegd heeft voor deze groep noodbedden beschikbaar te houden.